

Justitiedepartementet
Enheten för fastighets- och associationsrätt
103 33 STOCKHOLM

Stockholm
2009-01-26

Ert dnr
Ju2008/4316/L1

Vårt dnr
2009/019

Angående remiss för delbetänkandet om aktiekapital i privata aktiekapital (SOU 2008:49) och promemoria om minsta tillåtna aktiekapital i privata aktiebolag – kompletterande underlag.

Näringslivets Regelnämnd NNR har tagit del av den presenterade rapporten och önskar lämna följande synpunkter.

NNR finner att frågan om storleken på aktiekapitalet är en synnerligen delikat fråga att reglera. Det måste för att ekonomin ska fungera vara en rimlig relation mellan borgenärer och gäldenärer intressen. Att bedriva näringsverksamhet är förknippat med risktagande och måste i samhällsekonomiskt perspektiv vara något som premieras. Riskerna bör på lämpligt sätt fördelas mellan företag, kreditmarknadens aktörer och samhället.

I det aktuella betänkandet presenterar utredningen förslag som innebär att det minsta aktiekapitalet ska minskas från dagens 100 tkr till 50 tkr. Utredningen har dessutom som ett alternativ föreslagit att aktiekapitalet ska kunna betalas in successivt vid en nybildning. Vid nyregistrering av bolag ska vid successiv inbetalning motsvarande minst en fjärdedel betalas in vid registreringen och förslaget ska kunna kombineras men en sänkning till 50 tkr. Justitiedepartementet har vid sidan om betänkandet bifogat en särskild promemoria och önskar synpunkter på en sänkning av aktiekapitalet till 1 kr.

NNR finner att en rimlig utgångspunkt är att det även fortsättningsvis bör vara ett begränsat personligt ansvar för dem som bedriver näringsverksamhet i formen av ett aktiebolag. Det begränsade ansvaret är en form av försäkring i händelse av att verksamheten inte visar sig vara ekonomiskt bärkraftig. Den begränsade risken bidrar sannolikt till att människor stimuleras att starta och bedriva näringsverksamhet i form av aktiebolag.

En grundfråga som utredning berör men som NNR inte ser att utredningen direkt penetrerar tillräckligt djupt är frågan om vilken målgrupp eller specifika branscher som förslaget egentligen siktar på. Det finns idag flera associationsrättsliga former för att bedriva näringsverksamhet. Det är högst sannolikt att flertalet startar sin näringsverksamhet som

enskilda näringsidkare för att sedan gå över till en annan form om verksamheten blir lyckosam och växer.

I takt med att fler företag har tillkommit inom tjänstesektorn där bolagens primära tillgångar utgörs av human kapital finns det sannolikt inte längre ett lika stort behov, allt annat lika, av lika stora kapitalinvesteringar vid företagsstart. Det finns dock sannolikt ett intresse även för många nya ägare av tjänsteföretag att i större utsträckning begränsa sitt personliga ansvar, vilket skulle tala för behovet av att sänka aktiekapitalet enligt de förslag som presenteras i utredningen.

Frågan om storleken på aktiekapitalet är en parameter som kan påverka benägenheten till att starta och utveckla företag i aktiebolagsform. Att sänka aktiekapitalet skulle då vara ett sätt att underlätta och stimulera flera att starta näringsverksamhet. Nivån på aktiekapitalet måste dock ligga på en sådan nivå att det inte försvårar företagets kreditförsörjning samt inte heller att det bjuder in oseriösa att utnyttja aktiebolaget på sådant sätt att det spiller över på det seriösa aktiebolagskollektivet.

NNR finner mot bakgrund av ovanstående resonemang och inställningen hos flertalet av NNRs medlemsorganisationer att en sänkning av aktiekapital till 50 tkr känns som den mest balanserade lösningen. Det kan vara svårt att förutse effekterna av olika reformer och detta ärende är definitivt ett sådant. Givet att förslaget blir en realitet finner NNR att regeringen noga bör följa utvecklingen så att reformen får avsedd effekt och korrigerar aktiekapitalets storlek, uppåt eller nedåt, beroende på vilka effekter som uppstår.

NÄRINGSLIVET REGELNÄMND

Tomas Lööv